

Vakhit és rendíthetetlen hit

Vallási szempontból a hit bizonyos hittételek elhívése, amelyeket valamennyi felekezet felállít magának; minden felekezetnek megvannak a maga dogmái. Ebben a viszonylatban a hit lehet ésszerű, vagy vak. A vakhit nem vizsgál semmit, s elfogadja ellenőrzés nélkül a jót, mint a rosszat, s lépten-nyomon összeütközésbe kerül a nyilvánvaló igazsággal és a józanésszel. Végletekbe menő formája a fanatizmus. Az a hit, amely tévedésen alapszik, előbb utóbb hajótörést szenved, mert csak az van bebiztosítva a jövővel szemben, amelynek nincs mit félnie a világosság terjedésétől, mert az, ami a sötétben igaz, éppúgy igaz a világosságban is. **Minden vallás az igazság kizárólagos birtokában levőnek tartja magát. Aki vakhitet követel a hit egy-egy pontjára vonatkozólag, ezzel azt vallja be, hogy képtelen bebizonyítani, hogy igaza van.**^{1*}

Azt szokták mondani, hogy a hit nem kényszer, s így sok ember mondja, hogy nem tehet róla, ha nincs hite. Kétségtelen, hogy a hit nem kényszer, de még igazabb, hogy a hit senkire sem erőszakolja rá magát. Nem kényszer, de megszerezhető és tényleg nincs senki, aki tagadhatná, még a legmakacsabb sem, hogy egyáltalán nincs hite. Alapvető spirituális igazságokról beszélünk most, nem pedig ilyen vagy olyan partikuláris hitről. Nem a hit dolga, hogy az embereket keresse, hanem, az embereké, hogy a hitet keressék, amit ha őszintén cselekszenek, meg is fognak találni. Akik ezt mondják: „Semmit sem kívánunk inkább, mint hinni, de nem vagyunk rá képesek”^{2*}, azok ezt csak ajkaikkal mondják, de nem a szívükkel, mert míg ezt mondják, bedugják füleiket. Mert a bizonyítékok hemzsegnének körülöttük, miért vonakodnak meglátni azokat? **Némelyeknél nemtörődomség**

¹ * Az újabb szellemi kinyilatkoztatások különbséget tesznek az Istenbe és Krisztus vezetésébe vetett „hit” és a dogmákba foglalt „vallás” között. *(A kiadók)*

² * Szellemi vezetőink azt mondják, hogy a hit Istennek kegyelmi ajándéka, amelyet az embernek szakadatlan munkálkodással kell fejlesztenie. *(A kiadók)*

ez, másoknál attól való félelem, hogy változtatni kényszerülnek szokásaikon, a legnagyobb résznél pedig gőg, amely nem kíván megismerni felsőbb hatalmat, hogy ne kelljen meghajolnia előtte.

Némely embernek hite mintha csak vele született volna, egy pillanat elegendő, hogy kifejlődjék. A szellemi igazságok iránt való ez a fogékonyság régebb fejlődés jele. Másoknál ellenben csak nehezen bontakozik ki, nem kevésbé világos jeléül a fejlődésben való elmaradottságnak. Az előbbieket már hittek, és tudtak, s újrászületésükben magukkal hozták az intuícióját annak, amit megismertek. Nevelésük már be volt fejezve, míg az utóbbiaknak ezután kell mindent megtanulniuk: az ő nevelésük még hátra van, ami el fog szintén következni, ha nem ebben az életben, akkor valamely másikban.

A hitetlen ellenállása meg kell adni - gyakran kevésbé az ő hibájából ered, mint inkább abból a módból, ahogyan neki a dolgokat előadják.

A hithez alap kell, s ez az alap annak tökéletes megértése, amit hinni kell. A hívéshez nem elegendő látni, hanem mindennekfelett érteni kell. A vakhit immár nem a mi századunkba való. Hiszen éppen a vakhit dogmája szolgáltatja ma a hitetlenek számának túlnyomó részét azáltal, hogy az emberekre akarja magát erőszakolni, s éppen a két legbecesebb előjogától kívánja őket megfosztani: a **gondolkodás szabadságától és a szabad ítélőképességtől.** Főképp ez a vakhit az, ami ellen a hitetlen tiltakozik, és amelyről joggal lehet mondani, hogy a hit nem kényszer; nem szolgáltatván bizonyítékokat, bizonytalanságot hagy a szellemben, s ebből születik a kételkedés. Az értelmes hit azonban, amely tényekre s a logikára támaszkodik, nem hagy maga után semmi homályt. Hisszük, mert biztosnak érezzük magunkat; már pedig az ember csak abban érzi magát biztosnak, amit megértett, ebből aztán nem is enged. **Mert egyedül az a hit rendíthetetlen, amely az emberiség bármely korszakában a józanésszel szemtől szemben megállhat.** Erre az eredményre vezet a spiritizmus, amely a hitlenség fölött is mindannyiszor diadalt arat, hacsak érdekből eredő rendszeres ellenállással nem találkozik.

(Részlet Allan Kardec: Evangélium a spiritizmus tükrében c. könyvéből)